

UPPSALA
UNIVERSITET

Bilaga 1

UFV 2020/937

Uppföljning av Mål och strategier för Uppsala universitet

Universitetsgemensamma indikatorer

Fastställt av rektor 2021-10-12

1. Inledning

Konsistoriet fastställde den 12 december 2019 Mål och strategier för Uppsala universitet. I samband med konsistoriets beslut fick rektor i uppdrag att fastställa universitetsgemensamma indikatorer för uppföljning av Mål och strategier (UFV2018/641).

Områdesnämnderna fick i maj 2020 i uppdrag att implementera Mål och strategier i respektive organisation. Uppdraget innebar att ta fram en strategisk plan samt förslag på indikatorer och tidsatta måltal för respektive vetenskapsområde kopplade till Mål och strategier och då särskilt utvecklingsmålen. Uppdraget skulle redovisas senast den 3 maj 2021.

Indikatorer för uppföljningen gäller fem av de sex utvecklingsmålen för utbildning och forskning:

- Expandera utbildningen och stärk sambandet mellan utbildning och forskning
- Utveckla forskningsexcellens och stärk förmågan att attrahera prestigefyllda bidrag i internationell konkurrens
- Stärk gränsöverskridande och utmaningsdriven forskning
- Samordna och kraftsamla universitetets resurser.
- Utnyttja potentialen vid Campus Gotland
- Utveckla samverkan som en integrerad del av utbildning och forskning

Utgångspunkter för arbetet har varit att de universitetsgemensamma indikatorerna kopplade till utvecklingsmålen i Mål och strategier ska vara relativt få, vara relevanta för universitetet som helhet, enkla att förstå och kunna tas fram utan insamlande av underlag via enkäter etc.

2. Uppföljning av Mål och strategier

Konsistoriet har behov av att följa upp Mål och strategier för Uppsala universitet. De universitetsgemensamma indikatorerna är ett underlag för denna uppföljning och kan också vara ett underlag för mer framåtsyftande diskussioner. Vetenskapsområdena kan även ta fram egna indikatorer som är specifika för respektive vetenskapsområde. Hur väl de universitetsgemensamma indikatorerna fyller sitt syfte ska följas upp löpande och vid behov kommer indikatorerna att justeras.

Det är svårt att hitta lämpliga indikatorer till samtliga utvecklingsmål som kan användas för löpande uppföljning och som täcker in ett helt utvecklingsmål. Vissa utvecklingsmål är processinriktade och i andra fall skulle det krävas en större arbetsinsats genom exempelvis insamlande av underlag genom enkäter.

Universitetsgemensam uppföljning

I Uppföljningsrapporten, som är ett underlag för diskussionen om universitetets verksamhetsplan i konsistoriet i april, görs en universitetsgemensam uppföljning av universitetets verksamhet. Rapporten består av två delar: uppföljning av Mål och strategier med indikatorer samt övrig uppföljning. Uppföljningen görs på universitetsgemensam nivå (hela UU) och uppdelat på vetenskapsområde där det är relevant. Indikatorerna följs över tid (grundprincipen är 10 år) och könsstatistik tas fram där det är relevant. Där det är möjligt och relevant görs jämförelser med svenska lärosäten och i några fall även europeiska universitet.

Utöver uppföljning av Mål och strategier innehåller uppföljningsrapporten annan uppföljning som är nödvändig för att konsistoriet och rektors ledningsråd ska få en bild av universitetets verksamhet, t.ex. takbelopp, personalstatistik, ekonomiskt utfall och myndighetskapital. Även universitetets placering i rankinglistor följs upp i rapporten. Samma figurunderlag som i rapporten används även som underlag till områdesdialogerna. Årligen publiceras också Uppsala University Annual Bibliometric Monitoring (ABM) med statistik över publiceringsvolym, publiceringsnivå, citeringsinflytande, samarbete och open access på institutionsnivå.

3. Expandera utbildningen och stärk sambandet mellan utbildning och forskning

Ur Mål och strategier

Utbildningsutbudet ska vara varierat och flexibelt så att det stimulerar skräddarsydda examina med unika ämneskombinationer och det livslånga lärandet. Uppdragsutbildning ska erbjudas för att möta samhällets och individers behov¹. Arbetet med att utveckla e-lärande och studentaktiverande undervisningsformer ska intensifieras. Metoder för hantering av stora datamängder och utnyttjande av de möjligheter som digitalisering och artificiell intelligens skapar ska integreras i fler utbildningar. Universitetet ska verka för att öka utbildningens volym med inriktning på att:

- Vara förstahandsalternativ för svenska studenter och attrahera fler internationella studenter
- Utbudet av internationellt utlysta och starkt forskningsanknutna program på avancerad nivå ska öka
- Öka antalet platser på fristående kurs
- Utveckla fler gränsöverskridande utbildningsprogram och kurser som baseras på nya ämneskombinationer, gärna över områdesgränserna
- Utbildningen på forskarnivå ska ha volym och bredd, och samtliga doktorander ska ingå i eller ha tillgång till en stimulerande forskarutbildningsmiljö

Kommentar till indikatorerna

Utvecklingsmålet har relativt sett många indikatorer och de flesta går att ta fram på olika nivåer inom universitetet. Där det är relevant görs en uppdelning på fristående kurs och program samt undervisningsform.

Tabell 1. Indikatorer för utvecklingsmål 1 Expandera utbildningen och stärk sambandet mellan utbildning och forskning

	Indikator	Koppling till utvecklingsmålet
1.1	Andel av undervisande lärare (professor och lektor) som har mindre än 20 % forskning eller undervisning	Stärk sambandet mellan utbildning och forskning
1.2	Antal helårsstudenter	Öka utbildningens volym
1.3	Söktryck beräknat som antal förstahandssökande per antal antagna urval 1	Vara förstahandsalternativ för svenska studenter
1.4	Totalt antal sökande och antal förstahandssökande till de tre populäraste programmen per vetenskapsområde	
1.5	Antal avgiftsbetalande (helårsstudenter och individer)	Attrahera fler internationella studenter
1.6	Antal inresande utbytesstudenter (individer)	
1.7	Antal masterprogram med sökande i internationella sökomgången	Utbudet av internationellt utlysta och starkt forskningsanknutna program på avancerad nivå ska öka
1.8	Antal helårsstudenter på fristående kurs	Öka antalet platser på fristående kurs.

¹ Uppdragsutbildning återfinns under avsnitt 6 Samverkan och kraftsamla universitetets resurser.

	Indikator	Koppling till utvecklingsmålet
1.9	Antal heltidsekvivalenter (minst 1 procents aktivitet)	Utbildningen på forskarnivå ska ha volym och bredd
1.10	Antal registrerade doktorander med minst 1 procents aktivitet	
1.11	Antal nyantagna doktorander	

4. Utveckla forskningsexcellens och stärk förmågan att attrahera prestigefyllda bidrag i internationell konkurrens

Ur Mål och strategier

Att skapa förutsättningar för det långsiktiga, fria kunskapssökande som kännetecknar den mest grundläggande forskningen är ett särskilt ansvar för offentligt finansierade forskningsuniversitet. Den styrka som ligger i att enskilda forskare och grupper driver kunskapsfronten framåt genom grundforskning av högsta kvalitet ska odlas och vidareutvecklas. Övergången till öppen vetenskap ska ske med respekt för och bevarande av de kvalitetsdrivande mekanismer som finns inom etablerad akademisk publicering. Universitetet ska arbeta för att:

- Vidmakthålla sin nationellt ledande position i konkurrensen om fria forskningsmedel
- Stärka sin förmåga att attrahera excellensmedel i internationell konkurrens, inte minst från European Research Council genom att tydligare stödja forskare att söka sådana medel.
- Vara ledande när det gäller proaktivt arbete för god forskningsetik och etik, och erbjuda gott stöd och god infrastruktur för säker lagring och öppet tillhandahållande av data.

Kommentar till indikatorerna

De bibliometriska indikatorer är inte relevanta inom alla discipliner, men fyller en funktion när universitetet som helhet följs upp.

Tabell 2. Indikatorer för utvecklingsmål 2 Utveckla forskningsexcellens och stärk förmågan att attrahera prestigefyllda bidrag i internationell konkurrens

	Indikatorer	Koppling till utvecklingsmålet
2.1	Genomsnittligt fältnormerat citeringsvärde (MNCS) ²	Utveckla forskningsexcellens
2.2	Proportion publikationer bland de 10 procent mest frekvent citerade (PP(top10%))	
2.3	Andel av beviljade medel (kr) per utlysningssår för Vetenskapsrådets utlysning av fria projektbidrag uppdelat på ämnesområdena Teknik och natur, Medicin och hälsa, Humaniora och samhällsvetenskap, Utbildningsvetenskap.	Vidmakthålla sin nationellt ledande position i konkurrensen om fria forskningsmedel

² MNCS per vetenskapsområde är en del av Uppsala universitets kvalitetsbaserade resursfördelningsmodell (UFV 2016/1914)

	Indikatorer	Koppling till utvecklingsmålet
2.4	Antal beviljade bidrag från ERC per utlysningår ³	Stärka sin förmåga att attrahera excellensmedel i internationell konkurrens, inte minst från European Research Council genom att tydligare stödja forskare att söka sådana medel.
2.5	Antal beviljade Fellows och Scholars från Wallenberg stiftelserna per utlysningår ⁴	
2.6	Beviljade medel (kr) från Wallenbergs projektanslag per utlysningår ⁵	

³ ERC Advanced grant, ERC Starting Grant, ERC Synergi Grants, ERC Consolidator Grants och ERC Proof of Concept Grants. De fyra först erhåller universitetsgemensam samfinansiering efter universitetets egna kvalitetsbedömningar (Verksamhetsplan för Uppsala universitet 2022 UFV 2021/224).

⁴ Wallenberg Clinical Scholars, Wallenberg Scholars, Wallenberg Academy Fellows och Wallenberg Academy Fellows förlämningsanslag. Dessa forskningsbidrag erhåller universitetsgemensam samfinansiering efter universitetets egna kvalitetsbedömningar (Verksamhetsplan för Uppsala universitet 2022 UFV 2021/224).

⁵ Marianne och Marcus Wallenberg stiftelse – samhällsvetenskaperna, Marcus och Amalia Wallenbergs minnesfond – humaniora och lärande samt Knut och Alice Wallenberg stiftelse – medicin, naturvetenskap och teknik.

5. Stärk gränsöverskridande och utmaningsdriven forskning

Ur Mål och strategier

Universitetet ska utveckla fler högprofilerade forskningsmiljöer med tematisk inriktning, särskilt kopplat till hållbar samhällsutveckling. Forskare med olika ämnesbakgrund ska samarbeta kring gemensamma problemställningar, i samverkan med partners och intressenter utanför universitetssektorn. Formerna för att organisera gränsöverskridande satsningar ska utvecklas för att säkerställa att framväxande tematiska satsningar kopplas till existerande disciplinorienterade forskningsmiljöer, och understödjer sambandet mellan forskning och utbildning. Universitetet ska arbeta för att:

- Stärka sin förmåga att erhålla externa forskningsresurser från finansiärer som framförallt stödjer utmaningsdriven och behovsmotiverad forskning såsom Vinnova, Formas, Mistra och Stiftelsen för strategisk forskning i Sverige, samt från de europeiska ramprogrammen.

Kommentar till indikatorerna

Flera av forskningsfinansiärerna är specialiserade inom ett eller flera områden vilket gör att de är olika relevanta för olika discipliner.

Tabell 3. Indikatorer för utvecklingsmål 3 Stärk gränsöverskridande och utmaningsdriven forskning

	Indikator	Koppling till utvecklingsmålet
3.1	Beviljade bidrag (belopp) per utlysningår från de europeiska ramprogrammen	Stärka sin förmåga att erhålla externa forskningsresurser från finansiärer som framförallt stödjer utmaningsdriven och behovsmotiverad forskning såsom Vinnova, Formas, Mistra och Stiftelsen för strategisk forskning i Sverige, samt från de europeiska ramprogrammen
3.2	Uppsala universitets andel av bidragsintäkter från Vinnova, Formas och Forte, Mistra och SSF per år	Stärka sin förmåga att erhålla externa forskningsresurser från finansiärer som framförallt stödjer utmaningsdriven och behovsmotiverad forskning såsom Vinnova, Formas, Mistra och Stiftelsen för strategisk forskning i Sverige, samt från de europeiska ramprogrammen
3.3	Antal beviljade ansökningar i Vetenskapsrådets utlysning av stöd till forskningsmiljö ⁶	Universitetet ska utveckla fler högprofilerade forskningsmiljöer med tematisk inriktning, särskilt kopplat till hållbar samhällsutveckling

⁶ Syftet med finansieringsformen är att skapa mervärde av samarbete i något större grupperingar och söks av en konstellation av flera forskare från olika lärosäten och/eller ämnen.

6. Samordna och kraftsamla universitetets resurser

Ur Mål och strategier:

Universitetet ska stärka sin förmåga att kraftsamla kring samordnade initiativ inom utbildning och forskning samt inte minst inom infrastrukturområdet. Former för att kunna utveckla förslag, samordna prioriteringar och möjliggöra gemensam mobilisering av resurser ska vidareutvecklas. Därmed kan utrymme frigöras för nya prioriterade utbildnings-, forsknings- och infrastrukturinitiativ.

Universitetet ska arbeta för att:

- Skapa arbetsformer – på institutions-, fakultets-, vetenskapsområdes- och universitetsnivå – som stimulerar att förslag till nya satsningar regelbundet utarbetas, prioriteras och spelas in i ordinarie verksamhetsplansprocesser.

Kommentar

Utvecklingsmålet är till stor del ett processmål och det är därför svårt att hitta mätbara indikatorer till målet.

7. Utnyttja potentialen vid Campus Gotland

Ur Mål och strategier

Utbildnings- och forskningsmiljön vid Campus Gotland har särskilt goda förutsättningar för att pröva nya vägar och utnyttja potentialen i mång- och tvärvetenskap samt regional samverkan. Campus Gotland ska bidra till att öka universitetets förmåga att möta framtidens samhälls- utmaningar, bland annat inom området hållbar utveckling. Campus Gotland ska vara en levande miljö med hög närvaro av medarbetare och studenter. Målet om 1500 helårsstudenter som studerar på plats vid Campus Gotland utgör basen för fortsatt utveckling. Universitetet ska arbeta för att:

- Inom ramen för modellen där verksamheten vid Campus Gotland är inlemmad i universitetets fakultetsstruktur skapa organisatoriska förutsättningar för integration och mångdisciplinärt samarbete inom Campus Gotland.

Kommentar

Utvecklingsmålet är delvis ett processmål och inga indikatorer kopplas till den delen. Det är även svårt att hitta lämpliga indikatorer för att enkelt följa mång- och tvärvetenskap samt regional samverkan.

Tabell 4. Indikatorer för utvecklingsmål 5 Utnyttja potentialen vid Campus Gotland

	Indikator	Koppling till utvecklingsmålet
5.1	Antal helårsstudenter totalt och uppdelat på campus och distans	Campus Gotland ska vara en levande miljö med hög närvaro av medarbetare och studenter
5.2	Antal avgiftsbetalande studenter (helårsstudenter och individer)	
5.3	Antal doktorander	
5.4	Andel forskning respektive utbildning för professorer och universitetslektorer	
5.5	Antal anställda med anställningsort/arbetsställe Visby för olika befattningskategorier	

8. Utveckla samverkan som en integrerad del av utbildning och forskning

Ur Mål och strategier

Universitetet ska arbeta proaktivt och samordnat med samverkan, både som ett sätt att öka kvalitet och relevans i universitetets utbildning och forskning, och som ett sätt att nyttiggöra ny kunskap i samhället. Synsättet att samverkan är en integrerad del av utbildning och forskning ska få ett starkare genomslag inom hela universitetet. Universitetet ska arbeta för att:

- Incitamenten att utveckla samverkansskicklighet som en aspekt av pedagogisk och vetenskaplig skicklighet ska bli tydligare.
- Ytterligare underlätta skapandet av långsiktiga och ömsesidiga samverkansrelationer inom både utbildning och forskning.
- Samarbetet med universitetets strategiskt viktigaste samverkanspartners, däribland Region Uppsala och Akademiska sjukhuset, ska stärkas ytterligare.

Kommentar

Universitetet bedriver samverkan på många olika sätt och med olika aktörer. Eftersom samverkan tar sig så många olika uttryck är det ett område som är svårt att följa upp löpande med indikatorer. Indikatorerna har därför brister eftersom de bara berör vissa delar av samverkan och är inte relevanta för alla discipliner. De är dock relevanta för uppföljning av vissa delar av samverkan.

Tabell 5. Indikatorer för utvecklingsmål 6 Utveckla samverkan som en integrerad del av utbildning och forskning

	Indikator	Koppling till utvecklingsmålet
6.1	Antal samverkansdoktorander	Utveckla samverkan som en integrerad del av utbildning och forskning.
6.2	Antal adjungerade lärare, och lärare med klinisk tjänstgöring och förenade anställningar	
6.3	Antal studenter (individer) som deltagit i uppdragsutbildning	
6.4	Intäkter från uppdragsutbildning	
6.5	Intäkter från uppdragsforskning	